

SLOVENSKI NAROD

Izbija vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pett A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 800 vrst A Din 3.—, večji inzerati pett vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsake mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

LJUBLJANSKI OBČINSKI PRORAČUN ZA LETO 1933

Redni proračun znaša 46,159.075 Din, izredni pa 11 milijonov dinarjev — 1,000.000 Din za regulacijo Ljubljane — Novih davčnih bremen proračun ne predvideva

Ljubljana, 10. aprila.

Mestna občina je davi izdala 3 velike knjige, polne samih števk, ki zavzemajo nad 400 strani in nam predložijo mestno gospodarstvo v »Računskem sklepu in bilancah za leto 1931« ter proračun in pojasnila k proračunu za leto 1933.

Osnutek proračuna smo objavili že v pričetku leta, sedaj je pa ta osnutek proračuna za 1933 ter računski sklep in bilanca za 1931 finančni odsek občinskega sveta preračunal v številnih sejah v vseh postavkah in podrobnostih ter ga spravil v tisto obliko, v kakršni bo kmalu po veliki noči obravnavan na seji občinske uprave. Predvsem je pri tem važnem in odgovornem delu finančni odsek vodilo načelo varčnosti, vendar pa ni smel pozabiti na najnujnejše potrebe našega mesta, zlasti pa ni smel prekiniti začeti del, ker smatra investicije upravičeno za najuspešnejše orodje v boju proti krizi in brezposelnosti.

Posebno važna v proračunu je postavka, ki predvideva za regulacijo

Ljubljane 1,000.000 Din, česar prej ni bilo. Prej je mestna uprava računala na posojilo za regulacijo Ljubljane, a leta 1931 in 1932 je nadaljevala dela brez posojila, za letošnji pa je predložila redni kredit. S tem je zagotovljeno redno nadaljevanje regulacije Ljubljane, v kolikor pride v poštev mestna občina, upanje je pa tudi, da bodo k regulaciji redno prispevali svojo tretjino Barjani in banovina, ostalo tretjino pa država.

Letni je mestni proračun Ljubljanski za redne potrebe zahteval 45,321.500 Din, za letošnji pa redne potrebe proračunene na 46,159.075 Din. Če odštejemo še zgoraj omenjeni milijon za regulacijo Ljubljane, je torej letošnji proračun še nižji od lanskega, že itak do skrajnih meja skrajnega proračuna, to skrajšanje je pa razsodna mestna uprava mogla doseči edino s tem, da prebivalstva ni obremenila z novimi taksumi in davki.

Zaradi primerjave posameznih partij navajamo potrebščine doslovno tako, da prva vsota znači letošnji, druga pa proračun za lansko leto.

A. Redni promet.

	1933	1932
1. Splošna mestna uprava	8,560.609	8,273.882
2. Mestna postojnja in zemljišča	3,179.191	2,763.816
3. Hranilne vloge in vrednostni papirji	—	—
4. Občinske davčnine, takse in drugi stroški	5,747.498	5,494.783
5. Občinska posojila	5,845.314	6,829.253
6. Ceste, ulice in trgi	3,489.255	3,484.750
7. Socialno skrbstvo	4,780.892	4,322.238
8. Zdravstvo	1,936.968	1,673.234
9. Šolstvo	3,706.712	3,763.929
10. Znanost, umetnost in prosveta	625.000	505.000
11. Prenešen delokrog	1,392.348	1,444.094
12. Raznoterosti	1,895.288	1,766.521
Skupno Din	46,159.075	45,321.500

B. Izredni promet.

Izredna potrebščina	11,576.531	—
---------------------	------------	---

Partija 1. je narasla predvsem zato, ker so se pokojnine zvišale od lanskih 1,277.569 na letošnjih 1,486.971 Din, nadalje snajenje in pomožna služba v uradih od lanskih 186.234 na 241.570 Din ter pisarniške potrebščine od 200.000 na 250.000 Din, zato so se pa znižale nekatere druge postavke.

Partija 2. se je zvišala zaradi vzdrževanja mestnih postojnj in od lanskih 124.239 na letošnjih 149.226 Din, nadalje so narasli stroški za dimnikarska dela skoraj za 10.000 Din, davki in dopolnilna prenosna taksa pa od 289.606 na 396.903 Din; pač so pa anuitete od posojil padle za okroglih 35.000 Din, mestna zemljišča in stroški za upravo posojil in zemljišč so pa ostali isti.

Partija IV. se je zvišala, ker so narasle osebne potrebščine mestne finančne uprave za nad 100.000 Din, stvarne potrebščine za nad 60.000 Din, pri tem so se pa znižale pisarniške potrebščine za 40.000 Din, a za 20.000 Din so se zvišale pri stvarnih potrebščinah najemnine. Amortizacijski fondu 6% obligacijskega posojila po mestna občina letos prispevala 1.995.565 Din, lani je pa plačala 1,827.535 Din.

Pri partiji 5., ki se je znižala za skoraj pol milijona, vidimo, da so se dolgovi mestne občine za toliko znižali, da imamo v novem proračunu toliko manj obresti in odplačil.

Partija 6. za ceste, ulice in trge je ostala skoraj enaka, namreč okroglih 8 milijonov in pol dinarjev, čeprav so se plače uslužbenecem zvišale za okroglih 250.000 Din. Za škropljenje cest bomo porabili letos skoraj 133.000 Din več od lanskega leta, a za odvažanje snega je v proračunu nad 400.000 Din. Lani je bilo pa odvažanje snega zaračunano v breme kuluka. Za merjenje mesta bomo letos izdali 33.500 Din več od lanskega leta, razen tega je bilo pa lani v proračunu za regulacijo Ljubljane samo 219.119 Din, letos pa je 1,266.675 Din, kar smo že zgoraj pojasnili. Ker še nismo plačali električne razsvetljave v Spodnji Šiški, imamo v letošnjem proračunu dvakrat po 27.000 Din, torej bomo letos dali samo za elektriko v Šiški 54.000 Din. Ker so posamezne postavke te partije proračuna precej narasle, zla-

sti je pa pretresel to partijo redni milijon za regulacijo Ljubljane, je postavka za razna dela morala biti od lanskih 1,800.000 Din skrajšana na samih 182.000 Din.

Partija za socialno skrbstvo je zvišana skoraj za pol milijona. Socialnopolitični urad nas bo veljal ravno na 60.000 Din več. Oskrba starčkov v zavodih 36.000 Din več. Dnevna zavetlišča blizu 40.000 Din več. Otroci na rej 25.000 Din več, 40 dijakov bo dobivalo hrano, kar bo veljalo 60.000 Din. Za delavce v novem Delavskem domu bomo že izdali 85.000 Din, za oskrbo v Ljubljano pristojnih vajencev pri mojstrskih bomo plačali 20.000 Din več, več bomo izdali tudi za ogrevanje in tako bomo letos dali v Gortanov fond 30.000 Din, lani smo pa dali samo 20.000 Din. Za bolnike bo-

mo izdati 30.000 Din več, tako da nam zvišani proračun za socialno skrbstvo dokazuje, kako se mestna občina ljubljanska navzlic največji škodli pri drugih postavkah žrtvuje za svoje rešne občane.

Pri zdravstvu se je podražil mestni fizikat za 25.000 Din, kar stane vzdrževanje novega službenega osebnega avtomobila 9000 Din, naraslo so pa plače za okroglih 15.000 Din. Reševalna postaja nas bo veljala 200.000 Din več, ker bomo za prepotrebno organizacijo obrambne službe za primer sovražnega napada iz zraka letos prvič dali 300.000 Din, zato se je pa vzdrževanje reševalnih avtomobilov in drugo moralo znižati za nad 100.000 Din. Za vzdrževanje zasilne bolnice bomo izdali 7000 Din več, za letno kopalnico ob Ljubljani pa 9000 Din manj, pač bomo pa plačali tvežki Vojnovič in Komp. za odvzeto vodno silo, ki jo rabimo za kopalnice v Kolesarji, 10.000 Din. Tudi za počitniško kolonijo v kopalnici v Mednem bomo izdali skoraj 20.000 Din več, ker smo lani dali samo pihih 7000 Din. Tudi za nadzorstvo nad življenjskimi potrebščinami ter za izolacijo in desinfekcijo bomo izdali okrog 12.000 Din manj kot lani. Vendar pa zaradi tega mestno zdravstvo ne bo trpelo.

Pri postavki 9. vidimo, da nas bo šolstvo v tekočem letu veljalo blizu 60.000 Din manj kot lani, ker so se predvsem znižale stvarne potrebščine prosvetnega oddelka ter izdatki za mestno žensko realno gimnazijo, za mestno gospodinjstvo šolo, a postavka gostilničarska strokovna šola se je znižala za celo polovico, razen tega pa tudi za novo šolo za svetokriški kraj letos ni nobene postavke. Pri tej ugotovitvi pa moramo poudariti, da so izdatki za šole narasli.

Partija 10. izkazuje 120.000 Din več, ker smo podpora Narodnemu gledališču, ki smo mu dosedaj dajali 200.000 Din, zvišali na 300.000 Din, razen tega bo pa letos prvič tudi Sentjakovski gledališki oder dobil 20.000 Din podpore, ki jo tudi zasluži.

Pri prenešenem delokrogu bo vojaški urad letos predvsem zaradi povečane postavke za plače uslužbenecem veljal 50.000 Din več, a državna policija bo letos mestno občino veljala le 900.000 Din, lani smo pa imeli v proračunu za njo 1,000.000 Din.

Pri raznoterostih se je znižala postavka za poklicno gasilstvo za 50.000 Din, pač bomo pa plačali letos za vzdrževanje javnih električnih ur in na carinskih stroških 50.000 Din več. Tudi podpore raznim društvom so se zvišale od 60.000 Din na 80.000 Din, pred vsem bo pa koristno naložen prispevek v znesku 150.000 Din za nakup zemljišča za aerodrom.

Protest Moskve v Berlinu

Sovjetska vlada protestira proti aretacijam in pretepanju sovjetskih državljanov v Nemčiji — V Berlinu se boje, da bo prišlo do prekinitve trgovinskih odnosov

Berlin, 10. aprila. Kakor se naknadno izve, je sovjetska vlada energično protestirala v Berlinu zaradi preganjanja komunistov, zlasti pa zaradi tega, ker so nemške oblasti aretirale tudi več članov sovjetskih trgovinskih zastopstev, torej sovjetske državljanke. V protestu navaja moskovska vlada, da ima poročila o tem, kako so aretirane pretepati v zaporih in jih izpostavljali raznim mukam. Nemški poslanik v Moskvi je včeraj izročil odgovor nemške vlade na ta proset. Nemška vlada izjavlja, da se poročila o pretepanju aretirancev pretrčala in objavlja, da bo vse te primere strogo preiskala. Tudi objavlja popolno svobodo in jamstvo za nadaljnjo nemoteno poslovanje sovjetskih gospodarskih in trgovskih zastopstev, vendar pa zahteva, da morajo ta zastopstva prekiniti vsako zvezo z nemškimi komunisti in opustiti vsako vmešavanje v notranjopolitične zadeve Nemčije. Litvinov je na to zahtevo

takoj odgovoril in odločno zavrnil nemške zahteve naglašajoč, da se sovjetska zastopstva nikoli ne vmešavajo v notranje politične zadeve ter da tudi v Nemčiji niso imela nikakih zvez ne s komunistično, ne s kako drugo politično stranko. Kar pa delajo člani takih zastopstev kot pritravniki, zato pa sovjetska vlada ne more prevzeti nobene odgovornosti. V takajšnjih krogi sodijo, da se je napetost, ki je zavlada med Berlinom in Moskvo, s to intervencijo le še poudarila ter da išče moskovska vlada samo primernege povoda, da prekine vse trgovske odnose z Nemčijo.

Poljsko-jugoslovenska parlamentarna antanta

Varšava, 10. aprila. AA. Pravkar imenovan poljski odbor za poljsko-jugoslovensko parlamentarno antanto tvorijo Vlado Makovski, podpredsednik Sejma, in narodni poslanici Diboski, Malevski, Gvizd, Tomaskievič, Surzinski in senatorka ga. Hu-bicka.

Poljski odgovor nemškim revizionistom

Na velikem protestnem shodu obmejnega prebivalstva je bil sklenjen bojkot vsega nemškega blaga

Varšava, 10. aprila. V Mišlovicah se je vršilo včeraj ogromno protestno zborovanje proti revizionističnim težnjam Nemčije. Zborovanja se je udeležilo nad 40.000 ljudi iz vseh obmejnih pokrajin, tako da je bilo to eno največjih zborovanj, kar jih je bilo v teh krajih v povojni dobi. Govorniki so naglašali, da nima Nemčija niti zgodovinskih, niti etnografskih pravic zahtevati poljsko ozemlje. Ob koncu zborovanja je bila sprejeta obširna resolucija, ki naglašala, da mora biti konec dosedanjega rotkavičarstva in praznega besedičenja ter da je treba izvesti energično akcijo, da se spravi nemške revizioniste k pameti. Zato pa ni treba

ne orožja, ne vojsk, marveč je treba samo dobro organizirati gospodarski bojkot Nemčije. To je najobčutljivejša stran Nemčije in taka akcija bo tudi največ zalegla. Resolucija zaradi tega zahteva, naj se takoj proglašajo na vsem poljskem bojkot vsega nemškega blaga, prav tako pa tudi bojkot vseh nemških filmov in vseh nemških listov, nemški listi, ki izhajajo na Poljskem, pa naj se podvržejo najstrožjemu nadzorstvu in naj se jim zabrani vsako hujškanje. Zbrane množice so te predloge in sklepe sprejele z viharnim odobravanjem in v obmejnih krajih se je bojkot začel že izvajati.

Iztrenjenje v Angliji?

Protizidovska gonja v Nemčiji je izzvala popoln preokret v angleški javnosti — Za prihodnje dni so napovedani veliki protestni shodi

London, 10. aprila. AA. Protizidovska politika Hitlerjeve vlade je povzročila dalekosežno izpremembo angleškega javnega mnenja. Povsod organizirajo ogromne protestne shode proti Nemčiji. Delavska stranka bo imela svoje protestno zborovanje v sredo. Zastopniki vseh veroizpovedi pa bodo imeli protestni shod v Manchesteru. Med osebami, ki nastopajo proti Nemčiji, so tudi take, ki so dozdaj najbolj zagovarjale nemške zahteve. Globok vtis na javno mnenje je napravila ostavka lorda Readinga na predsedniško mesto angleško-nemškega kluba. V »Observerju« pobija urednik Carvin, ki je dozdaj zagovarjal revizijo državnih meja in ravnopravnost pravic, s sila ostrigni izrazi Hitlerjev pokret.

Berlin, 10. aprila. AA. Dosedanji lastnik berlinskega lista »Berliner Tageblatt« je odstopil od vodstva Rudolf Mossejeve založbe. Ta preureditev je v zvezi z odhodom dosedanjega glavnega urednika te-

ga lista Theodorja Wolffa. Zanimivo je, da so dosedanja lastniki »Berliner Tageblatt« ves izkupiček podjetja 15 let izročali v fond za podpiranje vojnih žrtv brez razlike na veroizpoved.

Stuttgart, 10. aprila. AA. Izredno sodišče je obsodilo nekega švicarskega vojaka, ki je bil na dopustu v Nemčiji, na eno leto zapora, ker je razširjal tendenčne vesti o položaju v Nemčiji.

Berlin, 10. aprila. AA. Doznava se, da bo nemška vlada imenovala dosedanjega državnega komisarja za Bavarsko generala v. Eppa za državnega namestnika v Hamburgu, Bremen in Lübecku.

Pariz, 10. aprila. AA. Danes sta bila v Parizu dva velika protestna shoda proti preganjanju židov v Nemčiji. Na obeh so govorili zastopniki vseh strank in veroizpovedi. Na shodu je bila sprejeta identična resolucija, ki obsodja preganjanje židov v Nemčiji in ugotavlja, da tako ravnanje ni v čast kulturne države.

Na Dunaju so vedno bolj razočarani

Hitlerjev centralizem je izzval v avstrijskih vladnih krogih hudo nerazpoloženje — »Anschluss« jim nič več ne diši

Dunaj, 10. aprila. AA. Avstrijski kancelar Dollfus in vojni minister Vaugoin sta govorila včeraj na konferenci krščanske socialne stranke o politiki avstrijske vlade. Naglašala sta, da hoče vlada onemogočiti dosedanje socialistično demagogijo in da bo šla v svojem obnovenem delu do konca. Pri tem pa se ne bo upirala na narodne socialiste, ker njihov program nima kompletnih predlogov.

Odstanitev nemškega federalizma in centralizacija Nemčije pod pruskim vodstvom pomenita najhujši udarec ideji priključitve Avstrije k Nemčiji po podpisu mirovnih pogodb. Tako pravijo zlasti av-

strijski uradni krogi. »Neue Freie Presse« piše, da je za sedanjost Nemčijo najprimernejša označba zgodovinarja Treitschkeja, da je nemška država v bistvu pruska država, združena z nekaterimi manjšimi deželami. Po mnenju »Reichspost« so bivše nemške dežele zdaj hkratu pruske dežele in dežele nemške države. Cenzura preprečuje, da bi nemški narod povedal svoje mnenje o tej novotariji. »Anschluss« je odsej mogoče le tako, da dobi Dunaj berlinskega namestnika, Avstrija sama pa bi imela samo deželni zbor brez vsakih pravic. Avstrijske zvezne pokrajine bi sploh izgubile.

Nov ban dunavske banovine

Begrad, 10. aprila. S kraljevim ukazom je na predlog predsednika ministrskega sveta upokojen ban dunavske banovine Milan Nikolić. Obenem je odlikovan z redom Jugoslovanske kronske I. stopnje. Z drugim ukazom je na predlog predsednika ministrskega sveta imenovan za bana dunavske banovine g. Dobrica Matković, dosedaj pomočnik notranjega ministra.

Dva velika požara

Ptuj, 10. aprila. Snovi ob 20. je začela goriti hiša posestnika Antona Lovrenka v Novi vasi, občina Sv. Marko pri Ptuj. Ogenj se je razširil tudi na gospodarsko poslopje, od tam pa na sosedno gospodarsko poslopje posestnika Simona Sturmberga in so vsa tri poslopja pogorela do tal. Lovrenku je zgorelo tudi več svinj. Škoda znaša nad četrt milijona Din.

Pri požaru se je ponesrečilo sedem oseb, med njimi tri težko. Z reševalnim avtom so jih prepeljali v ptujsko bolnico. Posestnik Anton Lovrenko se bori s smrtjo.

V soboto zvečer je pa začelo goriti vinčarsko stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestnice Hedvice Rodoškove na Rodnem vrhu, občina Dolenja pri Ptuj. Obe poslopji sta pogoreli do tal. Med ruševinami na pogorišču so pa našli tudi okostja štetnega in žleznega rečka, ki sta zgorela. Očividno sta otroka sama zažgala.

Železničarska stavka na Irskem

London, 10. aprila. Nocoj o polnoči je izbruhnila na vsem Irskem železničarska stavka. Včeraj se je vršilo veliko zborovanje železničarskih organizacij, ki so odklonile po dolgotrajnih pogajanjih sklenjene dogovore z železniškimi družbami. Zaradi tega je bila proglašena stavka, ki se je pričela o polnoči. Ves železniški promet počiva. Pošto prevažajo z avtobusi.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devise: Amsterdam 2315.40 — 2326.76, Berlin 1341.80 — 1352.60, Bruselj 800.79 — 804.73, Curih 1108.35 — 1113.85, London 196.86 — 197.46, Newyork 571.65 — 574.85, Pariz 225.77 — 226.89, Praga 170.67 — 171.88, Tret 293.13 — 295.53, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.50.

INOZEMSKA BORZE.
Zürich, 10. aprila. Pariz 20.37, London 17.70, Newyork 517.01, Bruselj 72.25, Milan 26.40, Madrid 43.825, Amsterdam 208.90, Berlin 121.25, Dunaj 72.91—54.5, Sofija 3.75, Praga 15.40, Varšava 58.05, Bukarešta 3.08.

A. D. Dmeryc

Dve siroti

Roman

— Ah, kako naj vem to? — je vzdihnila Luiza.

— To se vendar pozna po obleki, dušica, — je pripomnila Frochardka.

— Toda... saj sem slepa, gospa! — je dejala sirota.

— Slepica! — je ponovila beračica. Stara babura se je z največjim zanimanjem ozirala na Luizin obraz in njene lokave oči so naenkrat zažarele kot da se že skrivajo v njih skrivni nameni.

— Brez staršev... brez znancev v Parizu! — je mrmrala sama pri sebi... kdo bi si mislil, da me bo doletela tolika sreča!...

Brusač je slučajno slišal te besede; stopil je k svoji materi in ji zašepetal: — Kaj ne, mati, da je zelo lepa? In ubogi pohabljenec je ponavljal tiho, sam pri sebi:

— Oh, da... zelo lepa!

Frochardka je popadla jeza, da si drzne njen sin imeti svoje mnenje o lepoti slepe sirote. Zaničljivo ga je torej premerila, rekoč:

— Poberi šila in kopita in hajdi, se bom že sama zabavala z gospodično! Toda Peter se ni dal kar tako odpraviti, to pot se materine krutosti ni zbal.

Pri misli, da bo lahko govoril z lepo siroto kakor se mu bo zahotelo, se je čutil ubogi pohabljenec skoraj srečnega. Seveda pa ni niti pomislil na neposlušnost, ko mu je mati osorno ukazovala, naj pobere svoj brus in izgine.

— Oh, da, mati, — je dejal, — gospodični bo treba pomagati iskati... najti...

Mati ga je pahnila od sebe in ubogi pohabljenec se je spodtaknil ob hodnik, da je malo manjkalo, da ni padel. A materino grobost je sprejel mirno.

Vzravnaval se je zopet, kolikor je pač mogel, in celo nasmehnil se je skušal, ko je odgovoril materi:

— Takoj grem z brusom zopet na cesto, toda gospodični bo treba pomagati, da zopet najde svojo sestro...

— Že dobro, — ga je prebila Frochardka, — to je moja stvar in jaz že vem, kaj delam.

Luiza je slišala te besede, pa ni slutila, kaj tiči za njimi. Če bi bila mogla videti Frochardkin nasmeh, bi jo bila gotovo obšla groza.

Tako se je pa slepa sirota le bala, da bi ne ostala zopet sama na cesti. Tega se je tako bala, da se ni mogla premagati, da bi ne vprašala plaho:

— Kaj ne, da me ne pustite tu, gospa?

Ne, nič se ne bojte, ne zapustim vas, ubožica!

In ker je Luiza iztezala roke v praznino, je pripomnila:

— Stopite sem, tu pri vas sem...

Peter je napravil nekaj korakov, potem se je pa ustavil in obrnil, da bi še enkrat videl Luizo. Čutil je nekaj, kar mu je bilo čisto novo, temu po materi naravi tako mačehovsko zavrženemu sinu.

Oziral se je na slepo siroto ves srečen in mrmral sam pri sebi:

— Slepica!... tako mlada in... tako lepa!

Otočen smehljaj mu je zaigral na obrazu. Še enkrat se je ozrl na Luizo in zašepetal:

— Lepa!... In kaj briga to tebe, pokveka!

Da bi si preganjal iz glave te misli, je pospešil korake.

In ta čas, ko je brusač hitel proti mostu, je ostala Frochardka sama s slepo siroto in čudne misli so ji rojile po glavi. — Ah, prestara sem, pravijo, — je razmišljala, — da bi mi ljuče dajali miloščino... Seveda, starkam nihče ne daje rad vbogajme... Dobro... Dobro... In začela je znova ogledovati poteze na obrazu in postavila dekletu... ki je prišlo po čudnem naključju v njene roke. In Frochardka je razmišljala:

— Nihče bi ne rekel, da je slepa... na očeh se ji to ne pozna... Lepa je, zelo lepa... Obrazek princeze... Ljudje imajo radi mlade in lepe beračice. Dobro!... imeli jo boste, gospodič!... O, če bi jo videl moj angel Jakob!

Obmolnila je, videč, da se Peter vrača.

Hitro je prišla Luiza za roko, kot bi se bala, da bi ji ne ušla.

— Ne smete biti več tako žalostna, draga moja, — je dejala s sladkim glasom. — Morda se pa najdejo dobre duše, ki vam bodo pomagale iskati sestro...

— Saj sem vam že povedala, gospa, da ne poznam v Parizu nikogar in da ne vem, na koga bi se obrnila...

— Name, na koga neki!

— Na vas, gospa?

— Zakaj pa ne... name, dragica, na pošteno mater rodbine, ki vam bo pomagala iskati...

— O, hvala lepa, gospa! — je zašepetala sirota. — Bog vam poplačaj dobroto, ki jo storite ubogi, zapuščeni siroti...

Starka se je izgledu na tako negotovo nagrado zasmejala. Vendar je pa nadaljevala:

Da, dragica, opraviti imate s pošteno ženo, ki ni še nikomur storila nič zalega in ki bo srečna, da vas bo lahko sprejela pod streho, dokler ne najdete sestre, ki so vam jo ugrabili...

Luiza je hvaležno stisnila svoji zaščitnici roko.

— Ah, gospa!... kako dobri ste, da ste se usmili mene, uboge neznanke. Moja sestra bomo našli, kaj ne? Najdemo jo zopet!

— Seveda, seveda jo najdemo, — jo je tolažila Frochardka... prav gotovo jo najdemo, če se bomo le malo potrudili.

Sama pri sebi je pa pripomnila:

— No, potruditi se bo treba pošteno in čakati jo dolgo, zelo dolgo!

Potem je pa znova prišla Luiza za roko, rekoč:

— No, vidite, zdaj ste se pa že za silo pomirili tako, da lahko greva. In potegnili jo je za seboj, rekoč:

— Ah, opozoriti vas moram, da vas ne vodim v palačo, dušica! Luiza je žalostno povsila glavo.

— Ah, gospa, zame so vsa stanovanja enaka, ker sem...

— Saj res, — jo je prebila stara beračica, — pozabila sem, da ste slepa!

In smeje je pripomnila:

— Torej ni bilo nobenega povoda za ponižanje moje kraljevske palače.

Samojede uče čitati

Sovjetska Rusija sestavlja enoten književni jezik mongolskih in severnih narodov

V juniju krene v Mongolijo filološka ekspedicija, da sestavi iz 11 mongolskih in burjatskih narečij enoten književno mongolski jezik. Tako se glasi uradna vest, ki je bila te dni razširjena iz sovjetske Rusije. Ozemlje, kamor pojdejo ruski filologi, je ogromno in v tem pogledu še neraziskano. Na številne ruske ekspedicije je prvič opozorila svet resna ekspedicija »Krasina« in »Malygina«, ki je v zadnjem hipu rešila ponesrečene Nobilove ekspedicije na severni tečaj. Sovjetske ekspedicije imajo najrazličnejše cilje in namene, najzanimivejše med njimi so pa one, ki raziskujejo severne polarne kraje. Namen ekspedicij pa ni samo raziskavati neznane kraje, temveč podpirati tudi lokalni nacionalizem v okviru velikega sovjetskega nacionalizma, če se lahko tako izrazimo.

Severna oblast na obali Ledenege morja obsega 40% vsega ozemlja sovjetske Rusije. Toda tam daleč gori na severu prebiva samo 160.000 ljudi, razdeljenih na 26 narodov, ki poznamo od njih le glavne in še to večinoma samo po imenu. Znani so Laponci, Čukči, Korjaki, Gijjaki, Samojedi, Vigili, Oštjaki, Tunguzi, Goldi in Eskimi. Vsi ti narodi se preživljajo s lovom in deloma z živinorejo. To so Nomadi, ki so spadali pod carsko Rusijo k najbolj zaostanim ljudem na zemlji. Sovjetska Rusija ima tu hvaležno polje dela. Tem ljudem pomeni vsak neznan predmet premoženje. Na sever prihajajo zdaj sovjetski odposilanci, da osrečijo severne narode s puškami in strelivom. Seveda jim pa orožje ne prinašajo zastoj. Zanj dobivajo kožuho, pa tudi važne informacije o ležiščih rud. Te informacije so važne za ustanavljanje novih baz industrijskega in sploh za podrobnejše spoznavanje severnih krajev.

Za temi ekspedicijami prihajajo druge, ki ne zbirajo kožuho, temveč besede. Tem ekspedicijam je poverjena naloga, sestaviti književni jezik prebivalcev severnih krajev. Ekspedicije se vračajo in poročajo o svojih izsledkih in uspehih posebni komisiji za severne narode pri prosvetnem komisariatu. Tam pa sestavljajo abecedo, nov jezik. Za 14 severnih narodov so že sestavili skupno abecedo. Organiziranih je že več potujočih šol, kjer mora učitelj za nove pojme ustvarjati s svojimi učenci nove izraze. Letos bodo že tiskali v Moskvi učne knjige v narodnih jezikih vseh severnih dežel. To je velik problem, ki zahteva mnogo sistematičnega dela. Največji poznavalec teh narodov, Alkor Koskin, pa pravi, da so uspehi enaki težkočam naloge.

dem na zemlji. Sovjetska Rusija ima tu hvaležno polje dela. Tem ljudem pomeni vsak neznan predmet premoženje. Na sever prihajajo zdaj sovjetski odposilanci, da osrečijo severne narode s puškami in strelivom. Seveda jim pa orožje ne prinašajo zastoj. Zanj dobivajo kožuho, pa tudi važne informacije o ležiščih rud. Te informacije so važne za ustanavljanje novih baz industrijskega in sploh za podrobnejše spoznavanje severnih krajev.

Za temi ekspedicijami prihajajo druge, ki ne zbirajo kožuho, temveč besede. Tem ekspedicijam je poverjena naloga, sestaviti književni jezik prebivalcev severnih krajev. Ekspedicije se vračajo in poročajo o svojih izsledkih in uspehih posebni komisiji za severne narode pri prosvetnem komisariatu. Tam pa sestavljajo abecedo, nov jezik. Za 14 severnih narodov so že sestavili skupno abecedo. Organiziranih je že več potujočih šol, kjer mora učitelj za nove pojme ustvarjati s svojimi učenci nove izraze. Letos bodo že tiskali v Moskvi učne knjige v narodnih jezikih vseh severnih dežel. To je velik problem, ki zahteva mnogo sistematičnega dela. Največji poznavalec teh narodov, Alkor Koskin, pa pravi, da so uspehi enaki težkočam naloge.

Svetovna razstava v Chikagu

Uresničena enciklopedija, tako pravijo v Chikagu že pripravljene svetovni razstavi. Oficijelno se imenuje razstava »stoletje napredka«. Tehnični napredek bo prikazan ne samo na statistikah, temveč tudi na premičnih modelih. Razstava poslopa so deloma zgrajena na zemljišču, ki so ga izgrajili Michigan-skemu jezeru. Poslopja so že zgrajena in tudi plačana, na kar so v Chikagu še posebno ponosni. Razstava je razdeljena na tri velike skupine, napredek tehnike, trgovina in promet ter poljedelstvo. Znanost je zastopana le, v kolikor tvori podlago praktične tehnike ali v kolikor more laika na splošno zanimati. Veliki komplicirani in dragi modeli prikazujejo nazorno kemične, biološke in fizikalne probleme. Posebno pozornost bodo gotovo vzbujali modeli ljudi in dreves. Model v nadnaravni velikosti kaže prozorno človeško telo in gledalec lahko na njem opazuje delovanje pljuč, srca in krvni obtok. Model razstokega drevesa zraste v 75 sekundah, kakor drevo v resnici v enem letu.

Posebna pozornost je posvečena izdelku za poljedelstvo soji. Poslopja za razstavo tujeskega prometa so veljala nad 100 milijonov. Glavna dvorana ima kupolo, ki se na posebni konstrukciji pri povišanju temperature avtomatično dvigne, da se dvorana prezrači. Vsi modeli, v naravni velikosti ali pa pomnjšani, se bodo po možnosti premikali, začeni od starega voza do raketnega avtomobila. Velika atrakcija razstave bo tudi železnica, vozeča od glavnega razstavišča na otok sredi jezera. Vagoni te železnice spominjajo na raketne avto-

mobile s tem, da bo puhal iz njih med eksplozijami dim, ki bo zvečer razsvetljen in barvast.

Ena na Dunaju, druga v Moskvi

Ruskega trgovca Pavla Aleksejeviča Kaširina so hoteli izgnati z Dunaja kot nadležnega tujca, ker ni imel sredstev za preživljanje. Pa je prišlo na dan, da se je 1. 1911 v Moskvi oženil, na Dunaju si je pa izbral drugo ženo in se leta 1921 drugič poročil. Zaradi bigamije so ga aretirali in mu je pravilo, da je imel v Moskvi trgovino, pa so ga tri mesece po poroki poklicali k vojakom, in sicer k sibirskemu polku v Habarovsk. Med vojno je bil ta polk na Poljskem in med Brusilovo ofenzivo je prišel Kaširin v ujetništvo. Najprej je bil v ujetniškem taboru ob Dravi, pozneje je pa prišel v Beograd. Po ruski revoluciji se je pridružil Denikinovi armadi, po njenem razpadu se je pa pripeljal v Carigrad, od koder je prišel na Dunaj in je bil nekaj časa v taborišču ruskih emigrantov. Na Dunaju se je seznanil s svojo drugo ženo. Mož pravi, da mu je prva žena pisala, da se loči od njega in da ima že drugega moža, ki je z njim odpotovala iz Moskve v kubansko oblast, kjer sta baje oba umrla.

Ker se pa Kaširin ni mogel poročiti v katoliški cerkvi, se je poročil v grško-katoliški. Sovjetska vlada je leta 1928 pomiloštila vse, ki so se borili proti rdeči armadi in Kaširin se je z ženo in otrokom odpeljal v Moskvo, kjer so bile pa razmere tako obupne, da se je kmalu vrnil. Z Rusije pa ni mogel tako lahko. Njegova žena je bila češkoslovaška državljanka in moral se je ločiti, da

je smela kot tuja državljanka odpotovati. Hotel je prodati hišo in zemljišče, da bi odpotoval za njo, pa so ga prijeli kot sovražnika revolucije in ga kot bivšega belogardista obsodili na 5 let prisilnega dela. Poslali so ga v Sibirijo, od koder je pa čez tri leta pobegnil in prišel srečno na Dunaj, kjer se sedaj oblasti zanimajo, če je njegova zgodba resnična.

Roosevelt rad telefonira

Prezident Roosevelt se kaj malo zmeini za tradicije svojih prednikov. Najvažnejše svoje posle opravlja pri telefonu, kakor da bi šlo za prijateljsko zabavo ali za zasebne zadeve. Odkar se je preselil v Beli dom, je telefonska številka Nacional 1414 stalno zasedena. Roosevelt zelo rado telefonira in če ne more drugače, pokliče po telefonu tega ali onega prijatelja, da malo pokramlja. Na zvezo mu ni treba nikoli čakati, ker je prezident. Če zahteva zvezo Beli dom, jo dobi takoj, tudi če je dotična številka zasedena, ker centrala takoj prekine zvezo. Tudi brzojavke Belega doma imajo prednost pred vsemi drugimi, čeprav niso nujne.

Prezident Wilson, ki je bil po poklicu profesor, pa ni imel rad telefona. Njegov naslednik Harding je bil prvi prezident, ki je rad telefoniral in je dal razširiti domačo centralo v Belem domu. Beli dom ima telefon že od leta 1878, hišno centralo pa od leta 1901. Sedenj šef te centrale Edward Smithers je eden najboljših informiranih ljudi v Ameriki. On je bil med prvimi, ki je zvedel za vojno napoved zveznikov in za prošnjo Nemčije, naj bi se sklenilo premirje.

Iz Trbovelj

Najden pogrešanec. V petek popoldne je bil pokopan na trboveljskem farnem pokopališču rudniški upokojenec Ivan Pevec, ki so ga pred dnevi našli mrtvega na robu Koširjevega gozda v Kleku. Pokojnik je šel izmi meseca oktobra nekoga dne nabirat goba, pa se ni več vrnil. Svodci so ga iskali po vseh okoliških gozdovih, vendar zaman. V sredo popoldne pa so Koširjevi pri trebljenju travnikov našli Povečovo truplo ob robu gozda. Truplo je bilo še močno razkrojeno, vendar pa še nedotaknjeno. Po vsej priliki je starega 70letnega moža zadela pri nabiranju gob kap, ker je ležal vznak na hrbtu.

Za rudarje, člane Bratovske skladnice. Glavna bratovska skladnica v Ljubljani opozarja biveše polnopravne člane Bratovskih skladnic, ki so izstopili iz zavarovanja in zato izgubili iz pokojninskih zavarovanja pridobljene pravice, da se dajo nova pravila Bratovskih skladnic izstopivšim članom možnost, da si izgubljene pravice zopet pridobijo in jih varujejo, čeprav ne vstopijo zopet v delo pri podjetjih, včlanjenih v Bratovskih skladnicah, s plačevanjem letne prisilnine v znesku 20 Din. Člani, ki svoje zavarovalne pravice obnove in imajo računljive članske, dobe najmanj 10 let, imajo enako aktivnim članom pravico do pokojnine, ako so izgubili na svoji delazmožnosti več kot dve tretjini. Zato se naj člani, ki so izstopili iz zavarovanja pred 1. januarjem 1925 in na svoje zavarovanje odpadajočih rezervnih deležev niso dvignili, ter prav tako člani, ki so zavarovalne pravice izgubili zaradi prekinitve ali izstopa iz zavarovanja po 1. januarja 1925 in žele obnoviti svoje zavarovalne pravice, javijo pri kraljevni Bratovski skladnici, kjer so bili nazadnje zavarovani, ustmeno ali pisмено v dobi od 1. aprila do 30. septembra 1933.

Strti nad usodo objokujemo smrt našega dobrega moža, skrbnega očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Ivana Kneza

posestnika na Viču

ki je umrl v soboto, dne 8. aprila ob ½ 8. uri zvečer v 59. letu svoje starosti, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, dne 10. t. m. ob ½ 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Vič št. 54, na pokopališče na Viču.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Antona na Viču.

Viš pri Ljubljani-Kamnik, dne 10. aprila 1933.

Franciška Knez,
žena

Ivan, Tone, Franci,
sinovi

in ostalo sorodstvo

Večja množina makulturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

Sveže, najfinije norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PIOCOLLA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebom.

Ne samo gospa, gospod tudi

potrebuje pomladanski površnik in obleko. Okusu odgovarjajoče blago se dobi pri staroznani tržnici

R. MIKLAUC,
LJUBLJANA, poleg škofije. Dobro in poceni je staro geslo te več kot 60 let stare tržnice!

TELEFON 2059

FREM OG SUHA DRVA

Pogačnik, Bohorčeva 5.

VINO ČEZ ULICO:

Metliško belo	1-Din	6.-
Bizetjsko rdeče	1	8.-
Cvček	1	8.-
Rizling	1	9.-
Burgundec beli	1	10.-
Jabolčnik sladki	1	4.-

2 g a n j e:

Tropinovec pristni	1-Din	20.-
Rum fini čajni	1	24.-
Slivovka pristna	1	24.-

40 %

ter raznovrstno žganje in likerje, desertna vina — tudi to se priporoča.

S. J. JERAJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 38. 1933

Modna konfekcija

Najboljši nakup

A. PRESKER, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 14. 11/T

KRATEK KLAVIR

črn, krčjem strune, malo rabljen, nemške znamke »Rösler«, Dresden — prodaja Josip Bajde, Gosposvetska cesta št. 12. 1832

PRAZNO SOBO

s posebnim vhodom v mestu — išče soliden gospod. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Soliden 1833«.

STRUZNICO

(Leitspindel), manjšo, prodaja Štirn, Dravije pri Ljubljani. 1830

KMETSKO DEKLE

brez staršev, staro 16 let, išče službo sobarice ali k otrokom. — Naslov: Trošt, p. Sv. Jurij ob Taboru, Kapla št. 26. 1826

HISO Z VETOM

in njivo, 5 minut od kolodvora, v Savinjski dolini prodam. — Pojasnila daje: Verčkovnik, Drešnja vas 46, p. Petrovčev, pri Celju. 1828

MAJHNO POSESTVO

v lepem kraju prodam za 26 tisoč dinarjev. — Ponudbe: Kosmus, Sevnica. 1829

SADNEGA MOSTA

100 hl, dobrega, po Din 1.—. H-ter prodaja Wesenshegg, v Slovenskih Konjicah. 1825

SOFERJA

neoznjenjena za tovorni avto sprejeme Suppanz, Pristava. 1804

BRIVSKEGA POMOČNIKA

sprejeme Karol Doležal, brivec na Ježici. 1807

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mama in teta, gospa

KATARINA ŽAN,

roj. Porenta

mesarica

danes, dne 9. aprila 1933 ob ½ 15. uri v 80. letu življenja, večkrat previdena s tolažili sv. vere, popolnoma vdana v voljo božjo, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blage pokojnice bo v torek ob 16. uri iz hiše žalosti, Bohorčeva ulica št. 11.

Nepozabno mamino in teto priporočamo v pobožno molitev.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi sv. Petra v sredo ob 6. uri zjutraj.

Večna luč naj ji sveti, naj počiva v miru!

V Ljubljani, dne 9. aprila 1933.

Žalujoči ostali